

Begrundelse

Steen Gade (SF):

Når SF har ment, at Folketinget har brug for en debat om opnåelse af dansk statsborgerskab, er der en række grunde til det. Jeg vil hæfte mig ved tre.

For det første ligger der fra kommissæren for menneskerettigheder i Østersørådet en ganske skarp kritik, en gennemgang af den danske praksis og klare anbefalinger til ændringer af denne praksis. I SF mener vi, at Folketinget skal forholde sig konkret til disse forslag et for et.

For det andet er der brug for at få fastlagt, hvad der skal være hovedsigtet for Folketingets arbejde med, som det hedder, ved lov af give dansk statsborgerskab. Her må Folketingets store flertal ikke vakle et sekund. Muligheden for at kunne opnå dansk statsborgerskab skal betragtes som et afgørende positivt element i integrationsprocessen for herboende udlændinge.

Meget af den offentlige debat har desværre et helt andet udgangspunkt, nemlig at det enten er en slags særlig udmærkelse at blive udnævnt til dansker, eller at det vigtigste er at hindre mennesker, der faktisk bor her i landet, i at blive danskere.

Dette understreger netop behovet for, at et bredt flertal – helst – er villige til at gå ud og forklare, at vi alle sammen bliver glade for, at de udlændinge, der bor her i landet i forvejen og har tænkt sig at bo her resten af deres liv, for det er jo dem, vi taler om, satser på, arbejder for at blive danske statsborgere, at lære dansk og begynde at tænke på sig selv som danskere, der skal indrette sig og have en fremtid for dem selv og deres børn her i landet.

For det tredje har vi brug for at få fastlagt langt klarere regler, som fjerner det indtryk af vilkårlighed bag de lukkede døre i Indfødsretsudvalget, som mange – og jeg mener med rette – har.

Det er besværlige og ømtålelige sager, vi skal drøfte. Derfor er det mit håb, at vi i dag, foruden at fastlægge nogle overordnede principper, kan starte en rolig diskussion blandt partierne om at få klare, forståelige regler, der bygger på god forvaltningsskik.

På den baggrund glæder jeg mig til at høre ministerens besvarelse.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Forespørgslen i dag er som bekendt rejst på baggrund af rapporten fra 1996, som er udarbejdet af Østersørådets menneskerettighedskommissær, og som omhandler kriterier og procedurer for erhvervelse af statsborgerskab i alle Østersøområdets og Østersørådets medlemsstater. Rapporten afsluttes med en række anbefalinger af, hvordan sager om tildeling af statsborgerskab efter kommissærens opfattelse bør behandles.

Lad mig indlede med at slå fast, at mange af anbefalingerne i rapporten vedrører fastlæggelse af selve kriterierne for, hvem der kan få statsborgerskab.

Nu er det efter ordningen i grundlovens § 44 ikke regeringen, men Folketinget, der alene har kompetence til at beslutte, hvem der skal have dansk indfødsret. Det er derfor også Folketinget, som fastsætter kriterierne herfor. Det sker i praksis dels i forbindelse med behandling af konkrete sager i Folketingets Indfødsretsudvalg, dels på baggrund af politiske drøftelser og aftaler mellem de forskellige partier her i Folketinget.

Selv om regeringen som følge heraf normalt ikke selv er initiativtager til fastsættelse af nye regler på området, har justitsministeren i flere tilfælde forestået afholdelse af møder om naturalisationsbetingelserne. Det gælder også for de forhandlinger om de fremtidige kriterier om opnåelse af dansk statsborgerskab, som netop i går er indledt mellem en række af Folketingets partier.

Jeg kan godt love, at regeringen også fremover vil være en aktiv part i de løbende forhandlinger, der foregår på indfødsretsområdet. Men jeg må samtidig understrege, at ansvaret for indholdet af reglerne om dansk indfødsret, herunder reglerens overensstemmelse med Østersøkommissærens anbefalinger, ligger hos Folketinget i medfør af grundlovsbestemmelsen. Jeg finder det derfor rigtigst ikke at kommentere de anbefalinger, der vedrører kriterierne for opnåelse af statsborgerskab eller accepten af dobbelt statsborgerskab.

Men rapporten berører jo også flere andre emner. Blandt andet peges der på, at visse retssikkerhedsgarantier for ansøgerne bør sikres, bl.a. således at ansøgerne får de fornødne oplysninger om sagen, en skriftlig begrundelse